

Johan Larsson Boström
Utvecklingschef

Yttrande avseende Motion " Krafttag mot sexköp och människohandel"

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att översända tjänsteskrivelsen daterad den 3 mars 2022 som socialnämndens synpunkter på motionen.

Sammanfattning

Fanny Johansson (S) och Eva S Olsson (S) har den 3 juni 2021 inkommit med motion innefattande flera förslag på olika åtgärder som syftar till att Lunds kommun ska vara mer aktiva i arbetet mot sexköp och människohandel.

Kommunstyrelsen beslutade den 12 januari 2022 § 21 att remittera motionen till socialnämnden samt till Polismyndigheten för inhämtande av synpunkter.

Underlag för beslutet

- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-03-03 (denna skrivelse)
- Kommunstyrelsens beslut den 12 januari 2022 § 21.
- Kommunkontorets tjänsteskrivelse 2021-11-26 Motion från Fanny Johansson (S) och Eva S Olsson (S) Krafttag mot sexköp och människohandel
- Motion från Fanny Johansson (S) och Eva S Olsson (S) Krafttag mot sexköp och människohandel, inkommen 2021-06-03

Ärendet

Socialdemokraterna Fanny Johansson och Eva S Olsson föreslår i motionen att Lunds kommun bör vara mer bidragande i det lokala arbetet mot sexköp och människohandel och yrkar därför att kommunfullmäktige beslutar:

- att uppdra åt socialnämnden att i samråd med polisen och andra organisationer av relevans genomföra en kartläggning av

2022-03-03

Diarienummer

SO 2022/0035

- omfattningen av sexhandel, människohandel och bordellverksamhet inom Lunds kommuns gränser,
- Lunds kommun tillsammans med relevanta aktörer tar fram en handlingsplan mot sexhandel, människohandel och bordellverksamhet, samt
 - att uppdra åt kommunstyrelsen att verka för att tillföra arbete mot prostitution som ett medborgarlöfte mellan Lunds kommun och polisen.

I kommunkontorets tjänsteskrivelse beskrivs att sexköp och människohandel är ett angeläget område för kommunen att arbeta med. Kommunens arbete inom området utgår ifrån några kommunövergripande styrande dokument så som:

- *Lunds kommuns program för social hållbarhet* anges att Lund ska vare en kommun där människor känner trygghet, där mänskliga rättigheter gäller för alla oavsett kön, ålder, funktionsförmåga, sexuell läggning och etnisk eller religiös tillhörighet
- *Lunds kommuns program för trygghet och säkerhet* syftar kommunens trygghetsfrämjande arbete till att minska oönskade händelser och risker, att öka tilliten till kommunens verksamheter och verka för ett samhälle utan våld och förtryck
- Kommunen har även en *strategi mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck*. Enligt planeringen ska strategin revideras under 2022.

I övrigt redovisas polisens arbete mot människohandel som är ett prioriterat område inom polisen. Polisområde Södra Skåne satsar för närvarande bland annat på kompetensutveckling genom en särskilt utvecklad modell för att arbeta mot människohandel och prostitution. Socialförvaltningens medarbetare inom polisen nämns i detta sammanhang.

Socialförvaltningens yttrande

Ansvar

Konsekvenser av sexköp och människohandel är inte endast en angelägen fråga för socialtjänsten utan det är kommunen och socialnämnden som är ytterst ansvariga för de som vistats i kommunen (2 kap. 1 § SoL) och skall verka för att den som utsatts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp (5 kap. 11 § SoL).

Det innebär en lagstadgad skyldighet att socialtjänsten utifrån behov ska göra skyddsbedömningar så att individer får tillgång till det skydd och stöd som de är berättigade till, samt agera vid misstanke om barn i fara (14 kap. 1 § SoL).

2022-03-03

Diarienummer

SO 2022/0035

Sammanfattningsvis kan ansvarsfördelningen förklaras genom att polisen ansvarar för att förebygga brott och verka för att brott klaras upp. Socialtjänsten ansvarar för att ge stöd och hjälp till de som utsatts för brottet enligt ovan.

Kunskapsinhämtning

För att kunna lyckas att förebygga prostitution och människohandel krävs det kunskap inom organisationer samt samverkan mellan många olika aktörer i samhället för att kunna identifiera sexköp och människohandel. Vid upptäckt krävs i sin tur en väl fungerande samordning mellan polis och socialtjänst.

I syfte att stärka denna förmåga har socialförvaltningen tillsammans med polismyndigheten inhämtat information om en samverkansmodell i Malmö under hösten 2021. Denna modell beskriver hur en väl fungerande samordning kan ske mellan polis, socialtjänst och ideell sektor när prostitution och människohandel har upptäckts.

Under år 2022 har polisen och socialförvaltningen ingått i ett pilotprojekt som heter "Stad till Stad". Projektet leds av *Frälsningsarmén* med stöd från Länsstyrelsen i Skåne. Pilotprojektet "Stad till Stad" ska sprida erfarenheterna från Helsingborg. I Sverige kommer två till tre kommuner ingå i pilotprojektet varav Lund är en av dessa.

Syftet med projektet är att motverka människohandel och prostitution genom att öka den lokala beredskapen att upptäcka, och ge stöd och skydd åt utsatta. Projektets mål är att utveckla en metod för att öka den lokala förmågan att förebygga, motverka och bekämpa människohandel och prostitution. Resultatet av projektet ska utöver att öka den lokala förmågan möjliggöra ett metodmaterial som kan spridas nationellt.

Pilotprojektet kommer genomföras under perioden april till september under år 2022. Exempel på aktiviteter som ska genomföras är:

- Kartläggning av aktörer som är viktiga i samarbetet
- Kunskapsseminarium till aktörer/intressenter
- Fördjupad kunskapsutveckling till personal inom socialtjänst och polis.
- Studiebesök i Helsingborg och deras samverkansmodell "Stad till Stad".
- Seminarium på Almedalen
- Genomföra minst ett fältarbete under perioden (test av modell).

2022-03-03

Diarienummer

SO 2022/0035

Förbättrade förutsättningar

En ytterligare förutsättning som stärker förmågan till god samverkan mellan polis och socialtjänst i stort är den kommande förändring av en utökad social jour, vilket ger möjligheter att erbjuda stöd och hjälp under kväll/natt alla dagar i veckan.

Förvaltningen har sedan år 2021 även två nya tjänster placerade inom polisen.

Styrning utifrån politiska mål

Socialförvaltningens medverkan i projektet är en aktivitet som fortsatt kommer redovisas i relation till socialnämndens utvecklingsmål: *Ett Lund fritt från våld och förtryck*

En annan aktivitet som pågår, vilket omnämns i kommunkontorets tjänsteskrivelse, är det kommunövergripande arbetet att omarbete styrdokument *Strategi mot våld i nära relationer* utifrån att nuvarande dokument går ut vid årsskiftet. Förvaltningen medverkar i detta arbete med samordnare mot hedersförtryck, samordnare mot våld i nära relationer samt berörda ledningsfunktioner. Det nya styrdokumentet ska innefatta åtgärder inom prostitution och människohandel för sexuella ändamål vilka ingår som en viktig del i regeringens arbete för att motverka mäns våld mot kvinnor. Dessa områden lyfts särskilt fram i regeringens tioåriga nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Ett förslag på nytt styrdokument ska enligt nuvarande tidsplan ska ut på remiss till hösten.

Beredning

Ärendet har tagits fram av förvaltningens utvecklingsenhet i samråd med berörd enhetschef. Kontakt har tagits med kommunpolis.

Barnets bästa

Ärendet har stor påverkan på barn. Det är angeläget att kommunen ökar sin kunskap om sexköp och människohandel för att uppmärksamma barn och ungas utsatta position och behov av insatser om de vistas i miljöer med denna brottsproblematik. Det kan även handla om att skydda barn och unga mot sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp.

Föredragning

I ärendet beskrivs de aktiviteter som sker inom socialtjänstens ansvarsområde som har beröring på den inkomna motionen. Svaret ska ses som ett förtydligande och en konkretisering av det underlag som kommunstyrelsen tagit del av. Sammanfattningsvis har socialförvaltningen tillsammans med polisen påbörjat ett arbete för

2022-03-03

Diarienummer

SO 2022/0035

att stärka den lokala förmågan att förebygga, motverka och bekämpa människohandel och prostitution. Arbetet är i en initial fas där det i stort handlar om att öka kunskapen i organisationerna. Detta är en förutsättning för att på sikt arbeta fram tydliga samverkansprocesser mellan berörda myndigheter.

Socialförvaltningen anser att styrningen som berör området är tydlig genom nämndens utvecklingsmål tillsammans med kommunövergripande styrdokument. Området kommer ytterligare tydliggöras i samband med nytt styrdokument gällande våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck från år 2023.

Annika Pettersson
socialdirektör

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunstyrelsen

För kännedom: